

Centrul pentru Monitorizarea
Transparenței și Responsabilității
Fiscal-Bugetare

GHIDUL TĂU DESPRE BUGETE PUBLICE LOCALE

Partea 4 *Recapitulare*

 autor: **Diana Tăbleț**, Funky Citizens

 diana@funky.org

Proiect derulat de:

**FUNKY
CITIZENS**

Recapitulare

Acum că ai înțeles cum este structurat un buget public, poți transforma șirul de cifre, denumiri de indicatori și coduri în ceva ușor de citit și vizualizat, indiferent de cum arată bugetul pe care îl consulți. Înainte de a încheia această scurtă lecție despre cum se citesc bugetele publice, facem o trecere în revistă a principiilor esențiale, cu care să rămâi în minte atunci când deschizi un buget public.

1. Bugetele se împart în venituri și cheltuieli, care, la rândul lor, sunt împărțite pe capitole și subcapitole, reprezentate de clasificări funcționale și clasificări economice;
2. Un buget poate fi citit în două moduri: după domeniul pentru care se alocă banii (ex: mediu, sănătate, educație etc.) sau după natura cheltuielilor (ex: cheltuieli de personal, cheltuieli cu bunuri și servicii etc.);
3. În bugete, sumele sunt exprimate întotdeauna în „mii lei”;
4. Bugetele reprezintă doar o previziune a modului în care urmează să circule banii într-un an bugetar. Situația reală poate fi consultată în execuțiile bugetare;
5. Bugetele sunt redundante, pentru că cifrele se repetă, fiind împărțite în capitole, subcapitole și paragrafe;

Epilog

După ce ai citit acest ghid, probabil te întrebi cu ce te ajută să știi cum se citește un buget public și nu îți este încă foarte clar ce înseamnă de fapt, cifrele respective. De aceea, venim cu o serie de întrebări pe care ți le poți pune atunci când citești un buget public, ca să te ajute să privești cu un ochi critic sumele de bani alocate.

1. Este bugetul mic sau mare?

Îți poți răspunde la această întrebare, comparând veniturile și cheltuielile totale atât cu cele din anii precedenți, cât și cu bugetele unor UAT-uri similare. Dacă bugetul întocmit de primăria ta este cu mult mai mare sau mai mic față de bugetul din anul în curs, iar cifrele nu se potrivesc nici cu rata inflației, s-ar putea să fie o problemă.

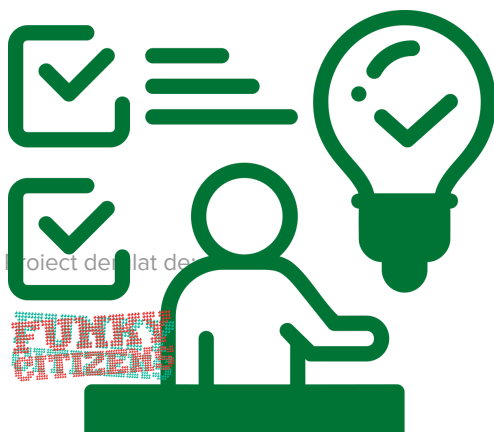
2. Câți bani se alocă pentru un anumit domeniu?

Atunci când te uiți la acest aspect, ține cont de faptul că mare parte din banii alocați e posibil să reprezinte cheltuieli de funcționare, adică cheltuieli de personal și cheltuieli pentru bunuri și servicii. Dacă te interesează, de pildă, să vezi câți bani se investesc pentru mediu, trebuie să consulți *cheltuielile de capital* alocate pentru acest domeniu.

3. De ce se alocă atât de puțini bani pentru un anumit domeniu?

Dacă ți se pare că pentru un anumit domeniu, autoritățile locale alocă prea puține fonduri, nu uita să iei în calcul că e posibil să existe mai multe linii de finanțare pentru sectorul respectiv. Un bun exemplu este reprezentat de educație: chiar dacă școlile se află în subordinea primăriei, o parte din cheltuieli sunt acoperite de la bugetul de stat, deci bugetele locale nu acoperă totalitatea cheltuielilor pentru acestea.

Dacă aveți întrebări, impedimente sau nelămuriri, ne puteți contacta pentru suport suplimentar la diana@funky.org

**Proiect derulat de Funky Citizens cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material*

Iceland
Liechtenstein **Active**
Norway **citizens fund**

nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.

Proiect derulat de:

